DEEPTI SHARMA
CLASS VII B,C

अभ्यास-प्रपत्रम्

पाठ-2
लिंग-विचारः

नाम.................................. कक्षा.............. वर्ग.............. अनुक्रमांक..............

1. विकल्पेभ्यः उचितं विकल्पं चिनुत–
विकल्पों से उचित विकल्प चुनिए–

(*i*) कन्या
(क) अकारान्तः ☐ (ख) आकारान्तः ☐ (ग) इकारान्तः ☐

(*ii*) नर
(क) आकारान्तः ☐ (ख) अकारान्तः ☐ (ग) इकारान्तः ☐

(*iii*) जननी
(क) अकारान्तः ☐ (ख) इकारान्तः ☐ (ग) ईकारान्तः ☐

(*iv*) कवि
(क) अकारान्तः ☐ (ख) इकारान्तः ☐ (ग) ईकारान्तः ☐

(*v*) लता
(क) अकारान्तः ☐ (ख) इकारान्तः ☐ (ग) आकारान्तः ☐

2. अधोलिखितेभ्यः पुंल्लिङ्गपदानि अवचित्य लिखत–
नीचे लिखे हुए शब्दों में से पुंल्लिंग पदों को चुनकर लिखिए–

आम्रम्, माला, कपिः, साधुः, कलमम्, शिशुः, जनकः, कन्दुकम्, हरिः रमा

3. रेखांकितपदानां लिङ्गं लिखत–
रेखांकित पदों का लिंग लिखिए–

उदाहरणम्–एतद् गृहम् सुन्दरम् अस्ति।	गृहम्	नपुंसकलिङ्गम्
(*i*) वृक्षः हरितः अस्ति।	....	....
(*ii*) फलानि मधुराणि सन्ति।	....	....
(*iii*) लता कथयति।	....	....
(*iv*) पत्रम् पतति।	....	....
(*v*) साधुः भ्रमति।	....	....

© Rachna Sagar Pvt. Ltd.

4. अधोलिखितानां पदानां रूपाणि स्त्रीलिङ्गे लिखत–
नीचे लिखे गए पदों के रूप स्त्रीलिंग में लिखिए–

(*i*) छात्रः ....

(*ii*) सुतः ....

(*iii*) पुत्रः ....

(*iv*) बालकः ....

(*v*) अध्यापकः ....

(*vi*) आचार्यः ....

5. अधोलिखितानि पदानि उचितकोष्ठकेषु लिखत–
नीचे लिखे पदों को उचित स्तंभों में लिखिए–

भूपतिः, महिला, हरिः, चक्रम्, शिशुः, मुखम्, पृथ्वी, मृगी, गङ्गा, सिन्धुः, जलम्, कमलम्, कन्या

पुंल्लिङ्गम्	स्त्रीलिङ्गम्	नपुंसकलिङ्गम्
....	....	....
....	....	....
....	....	....
....	....	....

© Rachna Sagar Pvt. Ltd.

उत्तराणि

2. लिंग-विचारः

1. (*i*) (ख) आकारान्तः (*ii*) (ख) अकारान्त (*iii*) (ग) ईकारान्तः
   (*iv*) (ख) इकारान्तः (*v*) (ग) आकारान्तः।
2. आम्रम्, कपिः, साधुः, शिशुः, जनकः, हरिः
3. (*i*) पुंल्लिङ्गम् एकवचनम्। (*ii*) नपुंसकलिङ्गम् बहुवचनम्।
   (*iii*) स्त्रीलिङ्गम् एकवचनम्। (*iv*) नपुंसकलिङ्गम् एकवचनम्।
   (*v*) पुंल्लिङ्गम् एकवचनम्।
4. (*i*) छात्रा (*ii*) सुता (*iii*) पुत्री (*iv*) बालिका (*v*) अध्यापिका (*vi*) आचार्या
5.

पुंल्लिङ्गम्	स्त्रीलिङ्गम्	नपुंसकलिङ्गम्
भूपतिः महिला	चक्रम्	
हरिः पृथ्वी	मुखम्	
शिशुः	मृगी	जलम्
सिन्धुः गङ्गा	कमलम्	
	कन्या	

© Rachna Sagar Pvt. Ltd.